

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1072

av Jan R Andersson och Johan Hultberg (båda M)

Förbättrade villkor för soldater i utlandstjänst

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över de ekonomiska villkoren för soldater i utlandstjänst och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har under lång tid varit förskonat från krig och för de flesta svenskar är därav ett liv i fred och frihet en självklarhet. För människor på många andra håll i världen är verkligheten dock en helt annan. Antalet väpnade konflikter i världen sjunker förvisso, bland annat tack vare fredsbevarande insatser, men likväl är behovet av det internationella samfundets engagemang enormt.

Sverige har gjort ett säkerhetspolitiskt vägval att aktivt delta i internationella insatser. Det är ett val vi gjort baserat dels på solidaritet med människor i konfliktdrabbade länder, dels på insikten om att Sveriges säkerhet går hand i hand med den säkerhetspolitiska utvecklingen i vår omvärld. Därför åker omkring 2 000 svenskar varje år på utlandstjänst för att bidra i arbetet för fred och säkerhet.

Svenskar i internationell tjänst har gott rykte och de svenska insatserna värderas i regel mycket högt. Senast har vårt bidrag till den militära insatsen i Libyen vittnat om, och uppskattats för, den höga kvalitet som svenska insatser i regel håller. Grunden för detta är välutbildade och engagerade soldater med såväl civil som militär kompetens.

Försvarsmakten genomgår nu en stor omställning, från att tidigare ha varit ett trögrörligt invasionsförsvar baserat på plikt, till att bli ett flexibelt insatsförsvar baserat på frivillighet. Reformerna är viktiga och välkomna. Samtidigt innebär förändringarna att nya och stora krav ställs på Försvarsmakten, inte minst beträffande rekrytering av personal för att klara försvarets såväl nationella som internationella åtaganden. Utmaningen förstärks av riksdagens och regeringens uttalade ambition att Sveriges deltagande i internationella insatser ska öka.

Som krav för anställning i Försvarsmakten gäller idag att man är beredd att delta i utlandstjänst. Detta ställer i sin tur krav på Försvarsmakten att vara en attraktiv arbetsgivare som kan locka till sig dem som har vad som krävs såväl fysiskt som psykiskt. Soldatyrket är nämligen inte vilket yrke som helst. Av våra svenska soldater förväntar vi oss stor personlig mognad, mod, engagemang och breda såväl som djupa kunskaper.

De män och kvinnor som åker ut i utlandstjänst gör inte bara viktiga insatser utan också stora uppoffringar. Utlandstjänst innebär frånvaro från hem, familj och vänner. Det är en frånvaro som inte minst påverkar de närstående som stannar kvar i Sverige. Ansvar för hem och eventuella barn ökar ofrånkomligt för den vars partner gör en insats i till exempel Afghanistan eller Kosovo.

För att underlätta Försvarsmaktens rekrytering, såväl som frånvaron som följer med utlandstjänstgöring för den enskilde och dennes familj, är det viktigt med en personalpolitik som omfattar alla som berörs av insatsen. Ett viktigt steg i detta arbete är att förbättra de ekonomiska villkoren för personal i utlandstjänst. Det finns en rad tillvägagångssätt för hur detta kan uppnås. Ett alternativ är att se över möjligheten att införa en total inkomstskattebefrielse för svenskar i utlandstjänst eller ett särskilt skatteavdrag. Ett annat alternativ är att pröva möjligheten att införa en särskild skatt där de i utlandstjänst inte behöver betala kommunalskatt under tjänstgöringsperioden. Det sistnämnda vore logiskt med tanke på att de i utlandstjänst inte kan ta del av den kommunala servicen under sin tid utomlands. Att se över traktamentsreglerna och förmånsbeskattningen för dem i utlandstjänst bör också beaktas. Nämda exempel på potentiella förbättringar av de ekonomiska villkoren för utlandstjänstgöring skulle alla rimligen ha en positiv effekt på Försvarsmaktens attraktionskraft. Att visa uppskattning för de viktiga och riskfyllda insatser som görs av dem i utlandstjänst är dock det starkaste skälet till att överväga denna typ av förändringar.

Jan R Andersson (M)

Johan Hultberg (M)